

LEFAPHA LA THUTO LA GAUTENG

DITLHATLHOBO TSA MAKGAOLAKGANG

SETSWANA PUO YA NTLHA
SEEMOGODIMO
(Pampiri ya boraro)

NAKO: diura tse 2½

MADUO: 120

DITAELO:

Pampiri e, e na le dikarolo di le THARO e leng A, B le C.
Dirisa dipalo tse di maleba go ya ka dipotso.
Araba dipotso jaaka di boditswe.

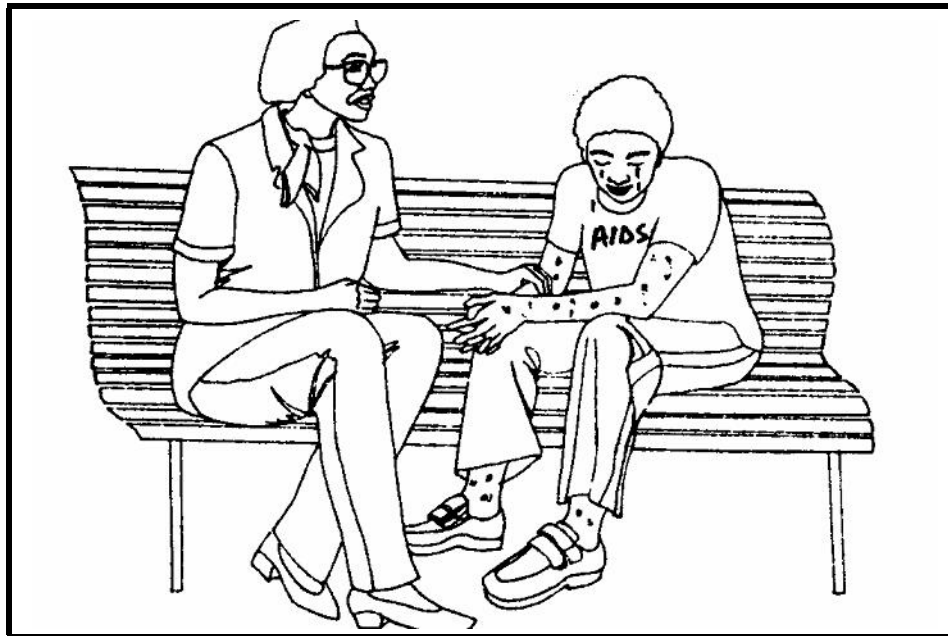
KAROLO YA A
TLHAMO

POTSO 1

Kwala tlhamo ya boleele jwa ditsebe tse PEDI ka NNGWE f ela ya ditlhogo tse di latelang:

- 1.1 Botshelo.
- 1.2 **Botlhale ba phala bo tswa phalaneng.**
- 1.3 A mmuso o kgonne go rotloetsa bašwa go nna le kgatlhego mo go tseneleng ditlhopho? Tiisa ka mabaka.`
- 1.4 Petelelo ya bana le basadi e ntsifala ka lebelo le le kwa godimo. Mmuso o dire eng ka botlhokatsebe jo.

- 1.5 Kgatelelo ya balekane ke ntlha e kgolo e e tlohang tiriso ya diritibatsi mo bašweng ba gompieno. A o dumelana le kgang e. Kwala tlhamo e mo go yona o dumelanang kgotsa o ganetsanang le kgang e.
- 1.6 Ithute setshwantsho se, o se fe setlhogo mme o kwale tlhamo ka ga sona.

- 1.7 Tshotlego le tsholo e e makgwakgwa di tsala se o se bonang mo setshwantshong se. Kwala tlhamo, mme o ntshe maikutlo a gago. O se lebale go kwala setlhogo.

KAROLO YA B
DIKWALWANA

POTSO 2

Araba potso e le NNGWE fela mo potsong e, mme boleele jwa karabo ya gago e nne tsebe e le NNGWE.

- 2.1 O atlegile mo dithutong tsa gago tsa setlhophisa sa borobongwe. O ikaeletse go dira moletlo. Kwalela tsala ya gago lekwalo o mo kope go tla go nna sebui se segolo mo moletlong.

KGOTSA

- 2.2 Motlhankedi wa Temothuo yo o tlhokometseng kgaolo e e rileng ya temothuo o lemoga tlhokego ya kooporasi ya balemirui ba kgaolo eo. Kwala lekwalo o lemose lefapha ka tlhokego ya kooporasi. O neele mabaka a a utlwalang go supa fa o dirile dipatlisiso tse di maleba. (20)

POTSO 3

Araba potso e le NNGWE fela mo potsong e.

- 3.1 O motlathobi wa sedika sa thuto, mme o lemoga gore mo sedikeng sa gago go tlhokega sekolo sa thuto ya bothekeniki; kwalela mokwaledi wa thuto mmemorantamo, go mo lemosa tlhokego ya sekolo sa mofuta o, mme o o tlamele ka mabaka a a utlwalang, a a supang gore o dirile dipatlisiso tsa boitseanape.

KGOTSA

- 3.2 Kwala pegelo e o ka neelanang ka ga yona kwa go motlhankedi o mogolo wa pharakano mabapi le kgweetso e e botlhaswa mo ditselafefong. (20)

Phetlholola

POTSO 4

Araba potso e le NNGWE fela mo potsong e.

- 4.1 Moagisani wa gago o tlhokafetse morago ga bolwetse jo boleele jwa lehuba. Kwala tsa **botshelo jwa gagwe**.

KGOTSA

- 4.2 O ne o tsenetse ikatiso ya go iphemela fa o tlhasetswe. Kwala **bukatsatsi** ka se lo se dirileng malatsi a le supa. O (10) se lebale go kwala le ditiragalo.

MADUO A KAROLO YA B: [50]

KAROLO YA C

POTSO 5
DITLHANGWA TSA MOLOMO

- Mo go karolo ya C tlhopho buka e le nngwe fela Ntlhabele Dinaane kgotsa Mmualebe.
- Araba potso e khutshwane kgotsa ya tlhamo mo bukeng e o e tlhophileng.

Ntlhabele dinaane – Z.S. Dipale

- 5.1 Buisa nopollo e e latelang, mme morago o arabe dipotso:

LEGAE LE DIMO

Ga twe e rile, e le monna mongwe, mosadi le bana ba le bararo. Ga tsena leuba, ba bolawa ke tlala. Batsadi ba bana ba, ba dumelana gore ba latlhe bana ba, ba tle ba sale ba le babedi fela. Yo mogolo mo baneng ba e ne e le mosimane, a itsege ka leina la Legae. O ne a disa dikgomo tsa gaabo. Ka letsatsi lengwe poo nngwe ya gaabo ya mo loma tsebe gore kana ba tsile go isiwa le naga. Jaaka bagolo

ba rulagantse, rraabo a ba tsaya gore ba ye go rwalela nae. Ka Legae a ne a setse a boleletswe ke poo, o ne a eta a tshotse magakwa. Fa ba ntse ba thothomela le naga, o ne a eta a ntse a latlhela le le lengwe ka go tlhomagana. Fa ba ntse ba rwalela, rraabo a nyelela kwa ntle le gore ba mo lemoge. Legae a bo a tshwara bomonnawe ka mabogo ba simolola ba sela matlapanyana a a tsileng a a tlhomaganya mo tseleng morago, go fitlha ba tsena kwa gae.

- 5.1.1 Fa leina la mosimane yo mogolo mo lapeng le go buiwang ka lona mo nopolong e. (1)
- 5.1.2 Ke eng fa batsadi ba batla go latlha bana? (2)
- 5.1.3 Ke eng se se bakileng tlala mo lapeng le? (1)
- 5.1.4 Mosimane o boleletswe ke eng ka maano a batsadi ba gagwe? (1)
- 5.1.5 O ne a dirisa eng mo tseleng ya go boela gae? (1)
- 5.1.6 Ke ka ntlha ya eng fa batsadi ba ne ba gakgamala go bona bana ba boile?. (2)
- 5.1.7 Legae o dirisitse eng go bona tsela ya go boela gae? (1)
- 5.1.8 A o ne a atlega? Tshegetsa karabo ka lebaka. (3)
- 5.1.9 Go ne ga diragala eng ka bona morago ga tiragalo e e mo go 5.1.8. Tlhalosa ka dintlha di le THARO. (6)
- 5.1.10 Ke mang yo o neng a tshepisa go ba pholosa? (1)
- 5.1.11 O ne a tla ba pholosa jang? Gone ke eng ba tshwanetse go pholoswa? (2)
- 5.1.12 Bolela mafoko a Dimo o neng a a bua fa a goroga. (2)

- 5.1.13 Naya dilo tse THARO tse MmaDimo o neng a di neela Legae fa ba tsamaya. (3)
- 5.1.14 Dimo o ne a swa ka tsela e e ntseng jang? (2)
- 5.1.15 Legae le bomonnawe ba fitlhile gae jang? (2)
- [30]**

KGOTSA

- 5.2 Anela tsoithe ka ga naane e, Mosadimogolo le diphaphatha' o be o neye molaetsa/thuto ya yona. Kanelo ya gago e se fete tsebe le halofo. **[30]**

POTSO 6 **DIKGANKHUTSWE**

***Mmualebe* – R.M. Malope**

- 6.1 Buisa nopollo e e latelang, mme morago o arabe dipotso:

Le fa o ka e buela lengopeng

Go bua gona o buile jalo. Bontsi bo mo utlwile, fela ena o rile go tloga a leba gosele, boemong jwa Mabopane. O ne a sa timelelwa ke tsela. Nnyaya, tlhe, tsela o ne a e itse jaaka a ikitse. O ne a le mo motlhaleng wa pelo ya gagwe, e e sa leng e sala koo. Pelo ya ga Makeketa e ne e le kwa Zone 16, GaRankuwa. A ya ka dikobo a ne a itheile a re e tla nna boaparelo fela, e tle e re molalatladi o sokologa, a itelekela kwa Mabopane, a ipega letsapa la GaMoseitlha. Go ka se ka ga nna mokgwasa ope.

Oaii! maaka a leleme! Fa a re tha! Ke fa ura go otlala ya 6h00, mme ka fa ntle go na pula ya maebana, pula ya medupe re e ratela dikgomo, mabele le batho. Dikobo di ne di le bothitho go gaisa gale.

A boela mo go tsona, a logile leano la gore o tla supuga a sena go bala go fitlha ka lekgolo. Lekgolo! Ke mang a ka kgonang go bala palo e kalo, mo mosong wa pula ya maebana? Le gale a iteka.

- 6.1.1 Ke mang yo go tweng 'go bua o buile'? (1)
- 6.1.2 Ke eng se a neng a se bua? (2)
- 6.1.3 Mmui o ne a leba kae fa a tswa kwa GaMosetlha? O ne a ikaeletse go ya go dira eng koo? (3)
- 6.1.4 Go tewa, eng fa go twe, 'pelo ya ga Makeketa e ne e le kwa Garankuwa Zone 16'? (2)
- 6.1.5 Bothata ba lelapa la ga Makeketa ke bofe? Mokwadi a re mo malobeng bothata bo bo ne bo alafiwa jang? Naya dintlha di le PEDI. (4)
- 6.1.6 Ke tiro efe e ba losika la ga Makeketa ba neng ba tshwaragane nayo kwa GaMosetlha? (2)
- 6.1.7 A Makeketa o ne a kgona go nna teng kwa phitlhong? Tshegetsa karabo ya gago. (3)
- 6.1.8 Malešwane le batho ba ba neng ba mo patile ba ne ba dira eng fa Makeketa a sa bonale? (2)
- 6.1.9 Ke eng se se ba gakgamaditseng fa ba goroga kwa GaMosetlha? (2)
- 6.1.10 Malešwane le boPhure ba ne ba boela gae morago ga phitlho, mme ba fitlhela Makeketa a ise a goroge. Ba ne ba ikemisetsa go dira eng? (2)
- 6.1.11 Makeketa o gorogile leng kwa ga gagwe? (1)

6.1.12 Mokwadi a re ke eng se se neng se dira gore
Malešwane a betwe ke pelo? (2)

6.1.13 Ke eng se Makeketa a neng a se bolelela mosadi wa
gagwe fa a sena go goroga? Goreng a ne a
mmolelela? (4)
[30]

6.2 Go tswa mo kgankhutshweng ya '*O re tshegisana ka
baditšhaba*', Malope o batla go re bontsha gore
badiredipuso ga ba dire tiro ya bona ka boineelo le
botshepegi. Anela ka se, o ikaegile ka ditiragalo tse di
botlhokwa tsa khutshwe e. Karabo e se fete tsebe le
halofo. **[30]**

MADUO A KAROLO YA C: [30]

PALOGOTLHE: 120